

Toekomstvisie **Vlaardingen**

2020 - 2040

Start

2020 ▶ 2040

Inhoudsopgave

Voorwoord wethouders

Beste lezer,

3 / 27

Voor u ligt de Toekomstvisie Vlaardingen 2020-2040. Daar is geen glazen bol aan te pas gekomen. Dat hoeft ook niet, want de toekomst begint immers nu. De toekomst begint bij de mensen die in de stad wonen, spelen, werken, zich zorgen maken of juist plezier hebben, naar elkaar omzien, ondernemen. Allemaal mensen die een beeld hebben van onze stad en haar toekomst.

Wat voor een stad wil Vlaardingen in 2040 zijn? De afgelopen maanden zijn we daarover met heel veel mensen in gesprek gegaan. Inwoners, ondernemers en organisaties gaven hun kijk op de toekomst van onze stad. Een veelzijdige kijk, maar wat opvalt zijn juist ook de overeenkomsten. Mensen met heel verschillende achtergronden, leeftijden en levensstijlen bestempelden los van elkaar dezelfde onderwerpen als belangrijk.

Bijvoorbeeld een woningaanbod dat aansluit bij verschillende groepen bewoners, een levendige binnenstad en een groene Broekpolder.

Wij hebben als wethouders genoten van de vele gesprekken die we hebben gehad. We spraken veel mensen die doorgaans niet zo snel contact opnemen met de gemeente om hun visie op de stad te geven. Alleen dat al was voor ons van grote toegevoegde waarde! We bedanken iedereen daar heel hartelijk voor.

Nu ligt het eindproduct voor u. We zijn heel blij met de Toekomstvisie Vlaardingen 2020-2040. Met deze visie in de hand kunnen we samen met alle Vlaardingers bouwen aan het Vlaardingen van de toekomst.

Ivana Somers-Gardenier & Bart de Leede

Welkom in Vlaardingen

Vlaardingen. De stad met dorps charme. Stad van haring, ijzerkoekjes en verzet. Van een belangrijk vissersdorp in de 18^e eeuw transformeerde Vlaardingen tijdens de industrialisatie in een havenstad.

De stad van Dirk III. De Slag bij Vlaardingen in 1018, gevoerd onder leiding van graaf Dirk III van Holland, was het begin van de onafhankelijkheid van het graafschap dat later Holland zal gaan heten. Vlaardingen kan daarmee in zekere zin aangemerkt worden als de wieg van Holland.

Een stad boordevol voorzieningen, allemaal op de fiets bereikbaar. Een stad met veel vrijwilligers, verenigingen en verschillende culturele instellingen. Onderdeel van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag met een krachtige regionale economie zoals de havenindustrie.

De ruim 72.000 Vlaardingers vinden zichzelf nuchter, mondig en doeners. Onderling lijken Vlaardingers niet zo trots op de stad, maar schijn bedriegt: kom als buitenstaander niet aan Vlaardingen. Ze koesteren de Broekpolder, om te genieten van de groene natuur. En dan is er nog het water. Eeuwen geleden een vijand, inmiddels een vriend.

Vlaardingen heeft potentie. Dat laten de krachten en kansen wel zien. Maar dat betekent niet dat de stad de komende jaren niet voor een aantal uitdagingen komt te staan.

VLAARDINGEN ► 2020

 34.129 huishoudens

 72.410 Vlaardingers

 3.057 inwoners per km²

 2.669 hectare land & water

 Goed verbonden

Toekomstscenario Vlaardingen 2040

In dit hoofdstuk schetsen we het gewenste toekomstscenario voor Vlaardingen, zoals dat in grote lijnen uit de gesprekken in de stad is opgetekend. Dit is het beeld dat Vlaardingen wenst te behalen in 2040.

5 / 27

Toekomstscenario

Het is goed wonen in Vlaardingen in 2040. Vlaardingen is gezellig, met een hechte gemeenschap die voor elkaar klaar staat. Doordat men elkaar kent en ontmoet voelen inwoners zich veilig in Vlaardingen. Het is een dorpse stad, waar mensen zich thuis voelen. Er is veel aandacht voor elkaar en voor sociaal kwetsbare groepen. Vlaardingers inspireren en ondersteunen elkaar, en er zijn veel initiatieven en evenementen georganiseerd door inwoners en lokale ondernemers.

Het is goed wonen in groen en veilig Vlaardingen. Inwoners van alle leeftijden en achtergronden wonen in gemixte wijken. Er is een breed woningaanbod voor alle doelgroepen. De laatste jaren zijn er met name levensloopbestendige woningen en starterswoningen bijgekomen – onder andere door de transformatie van leegstaande winkel- en kantoorpanden. Ook zijn er in 2040 meer huur- en koopwoningen voor inwoners met een hoger inkomen.

Wat maakt de stad? Al jaren staat de Broekpolder met stip op 1 voor Vlaardingers. Ondanks de verdichting is en blijft de Broekpolder vrij van nieuwe woonvormen. Ook in de woonwijken is veel aandacht voor groen. Groene lopers verbinden het Liesveld met de Broekpolder en Krabbeplass. Deze groene lopers zijn verbindingen in de vorm van langgerekte groenstroken of bomenlanen tussen diverse gebieden, waar men kan fietsen, wandelen of sporten.

Vlaardingen hoeft geen koploper op het gebied van een innovatieve energietransitie te zijn, maar doet wel mee met de rest van Nederland. Duurzame initiatieven van inwoners en bedrijven worden gestimuleerd.

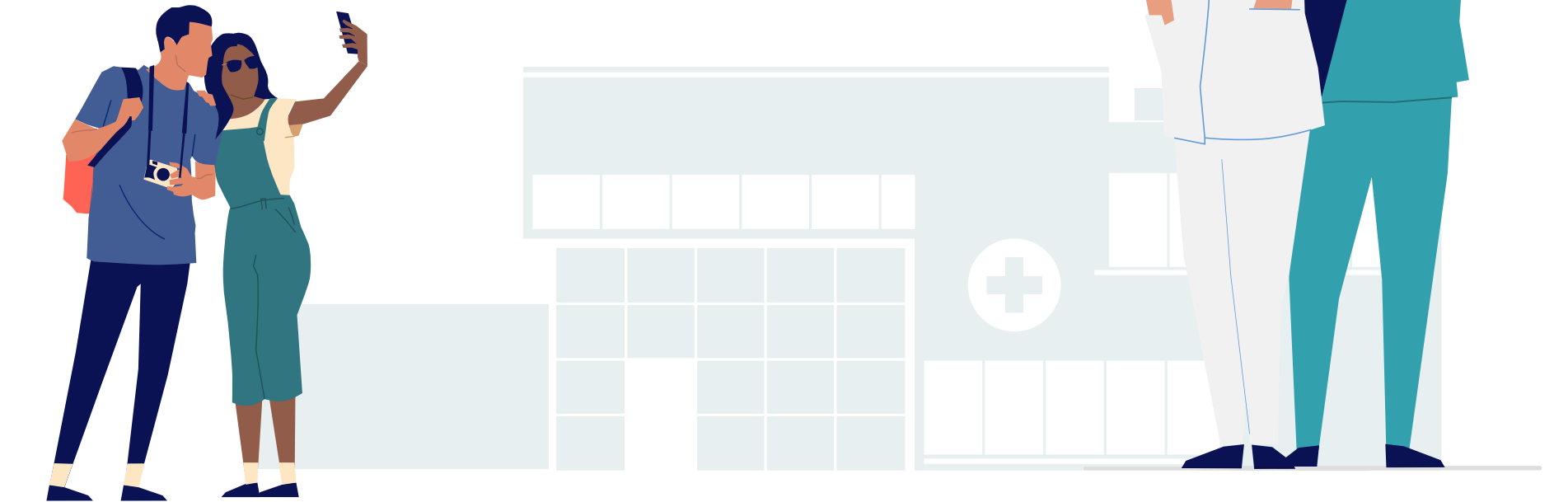
Er is veel aandacht om de stad voor jongeren aantrekkelijk te houden. Vlaardingen staat bekend als belangrijke mbo-stad met een jongerencampus. Hier kun je leren, sporten en

ontspannen op dezelfde plek. Gespecialiseerde mbo-opleidingen werken nauw samen met het regionale bedrijfsleven. Naast de toonaangevende Food Innovation Academy, heeft Vlaardingen ook de Care Innovation Academy. Deze speelt slim in op de toenemende regionale vraag naar werknemers in de zorg. De Vlaardingse economie bestaat niet uit grootschalige bedrijvigheid en industrie, maar uit veelzijdige ondernemers met kleine en middelgrote bedrijven. Het lokale bedrijfsleven werkt nauw samen met onderwijs, onderzoek en overheid, binnen maar vooral ook buiten Vlaardingen. Veel inwoners werken in de regio, daarom zijn er goede en duurzame OV-verbindingen met onder andere Rotterdam. Met de Hoekse lijn sta je binnen tien minuten in hartje Rotterdam, wel zo makkelijk. Of je

pakt de fiets – dat gaat een stuk sneller nu er snelfietsroutes liggen in de hele regio. Vlaardingen is de fiets hoofdstad van de regio en heeft zich gericht op het verbeteren van de fietspaden en fietsveiligheid.

Waar inwoners in de woonwijken genieten van de rust en het dorpse karakter, kenmerkt de binnenstad zich door dynamiek. De binnenstad is multifunctioneel en naast winkels gevuld met terrassen, restaurants en woningen. De leegstand is opgelost doordat de binnenstad de afgelopen jaren compacter is geworden. Het vormt de huiskamer van de stad, waar Vlaardingers elkaar ontmoeten. Ook dagtoeristen komen graag naar het centrum, waar je van de rijke Vlaardingse historie en evenementen kunt genieten. De Vlaardingse binnenstad leeft!

De koers van Vlaardingen

De koers van Vlaardingen

Wat voor stad wil Vlaardingen in 2040 zijn? Die vraag stond centraal in de toekomstvisie. Om het toekomstscenario te verwezenlijken zijn vier ambities geformuleerd waarop de gemeente zich de komende jaren richt. Samen vormen ze de koers van de gemeente Vlaardingen. Deze ambities zijn tot stand gekomen na een uitgebreid verkennings- en participatietraject met inwoners, ambtenaren, jongeren en andere stakeholders. Ze zijn gebaseerd op hun expertise, ideeën en gewenste toekomstbeelden.

Leeswijzer vier ambities

Elke ambitie start met een korte samenvatting van het toekomstbeeld in 2040. Vervolgens wordt een beeld geschetst van de huidige kwaliteiten van Vlaardingen die kansen bieden

voor deze ambitie, en de uitdagingen die naar voren komen in deze ambitie. Tot slot volgt het toekomstbeeld voor Vlaardingen richting 2040. Elke ambitie is tevens voorzien van een infographic met relevante actuele cijfers. Als deze vier ambities in 2040 tot stand zijn gebracht, is daarmee ook het toekomstscenario voor Vlaardingen verwezenlijkt.

De vier ambities zijn:

- **Ambitie 1:**
Vlaardingen is sociaal en veilig
- **Ambitie 2:**
Vlaardingen een woonstad voor iedereen
- **Ambitie 3:**
Vlaardingen als innovatieve opleider
- **Ambitie 4:**
De Vlaardingse binnenstad leeft

Samen werken aan een mooie toekomst

Het realiseren van de ambities kunnen en willen wij als gemeente niet alleen doen. De toekomstvisie vormt een uitnodiging aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties om samen met ons aan de slag te gaan om deze ambities waar te maken. Zo werken we samen aan een mooie toekomst van Vlaardingen. Voor sommige ambities zijn door de gemeente al eerste stappen gezet. En voor alle ambities geldt dat ze niet realiseerbaar zijn zonder samenwerking met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners.

Ambitie 1

Vlaardingen is sociaal en veilig

Vlaardingen is in 2040 een sociale gemeente, waar men voor elkaar klaar staat en samen redzaam is. In een samenleving die steeds verder individualiseert, onderscheidt Vlaardingen zich als stad waar saamhorigheid overheerst. Vlaardingen is een plek waar iedereen, ongeacht inkomen, opleidingsniveau, leeftijd of achtergrond, zich thuis en gehoord voelt.

De kracht en uitdagingen anno 2020

Vlaardingers vinden zichzelf doeners. Ze zijn betrokken en ondernemend. Dit leidt ertoe dat de doe-kracht in de gemeente groot is. Ruim een derde van de Vlaardingers doet vrijwilligerswerk¹. Ze verlenen mantelzorg, zetten zich in voor verenigingen, zijn actief in buurtcentra en organiseren evenementen. De inspanningen van deze grote groep actieve inwoners samen zorgen voor ondersteuning, betrokkenheid en verbondenheid in Vlaardingen.

Waar Vlaardingen enerzijds gewaardeerd wordt als een dorpse stad waar men elkaar kent, kampt de stad anderzijds met grootstedelijke problematiek. Vlaardingen scoort hoog op de

criminaliteitsindex, met meer geregistreeerde misdrijven per hoofd van de bevolking dan het landelijke gemiddelde².

Volgens het Sociaal Cultureel Planbureau stijgt sinds 2018 de landelijke polarisatie: Nederlanders ervaren grotere verschillen tussen arm en rijk en meer spanningen tussen etnische groepen³. Inwoners van Vlaardingen hebben gemiddeld een relatief lage sociaaleconomische status. Armoede is een urgent probleem in de gemeente. Ruim 1 op de 7 Vlaardingse kinderen groeit op in armoede en ongeveer 5.000 Vlaardingse huishoudens hebben risicovolle schulden⁴. Een relatief hoog percentage van de Vlaardingers heeft een laag inkomen⁵ en de werkloosheid in Vlaardingen ligt

VLAARDINGEN ► 2020

► VLAARDINGEN IS ACTIEF

1 op de 3 Vlaardingers is vrijwilliger

► VLAARDINGEN IS DIVERS

Ruim 20% van de Vlaardingers heeft een niet-westerse achtergrond

Nederlands gemiddelde: 13%

► In Vlaardingen zijn er 524 MISDRIJVEN per 10.000 inwoners

Nederlands gemiddelde: 456/10.000

► 4,4%

van de Vlaardingse beroepsbevolking is werkloos

Nederlands gemiddelde: 3,8%

¹ Volgens cijfers van de gemeente Vlaardingen via <https://www.vlaardingen.nl/inwoners/Vrijwilligers>

² Op landelijk niveau waren in 2018 45,6 geregistreeerde misdrijven per duizend personen en was dit getal in Vlaardingen 52,4. <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table?ts=1571214254402>

³ Dekker en den Ridder, Burgerperspectieven (2019). https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2019/Burgerperspectieven_2019_1

⁴ Inzicht in armoede 2019 – Kenniscentrum MVS

⁵ Centraal Planbureau (2018). Kerngegevensstabel MEV 2019, 18 september 2018.

hoger dan het Nederlandse gemiddelde⁶. Het recente vertrek van Unilever biedt kansen voor het opnieuw inrichten van de openbare ruimte, maar betekent ook een verlies van banen in de stad.

Vlaardingen in 2040

Vlaardingen investeert in de eigen gemeenschap en er is voldoende ruimte voor ontmoeting in bijvoorbeeld het groen, de binnenstad of een buurthuis. Zowel verenigingen als fysieke voorzieningen in de gemeente zijn voor iedereen toegankelijk. Vlaardingen is een sociale gemeente: men groet elkaar, de wijken zijn hecht en men helpt elkaar als het nodig is. Hiervoor zijn de partnerschappen met private ontwikkelaars, bedrijven, maatschappelijke organisaties, woningcorporaties en andere instellingen essentieel.

Het rijke verenigingsleven, de talloze vrijwilligers en lokale initiatieven zijn een voorbeeld voor de rest van de regio. Waar mogelijk ondersteunen

de gemeente en het bedrijfsleven dit. Met kennis, informatie en soms ook financieel. In de wijken nemen bewoners zelf vaak het initiatief. Of dit nu gaat om een buurtmoestuin, een energie-coöperatie of een wandelgroep, inwoners zoeken elkaar zelf op. Voor hulp en informatie kunnen ze terecht bij de gemeente.

Vlaardingen is er voor alle inwoners. Gelijke kansen voor iedereen is een belangrijke pijler van de gemeente. Ieder kind heeft dezelfde toegang tot onderwijs en kans op een baan. Senioren worden ondersteund waar nodig, door mantelzorgers, stagiairs van de zorgopleiding en professionals. Creatieve ondernemers, maatschappelijke instellingen, de gemeente en inwoners zelf slaan de handen ineen om iedereen een kans te geven: in Vlaardingen ligt de focus

⁶ In 2018 waren er per 1.000 inwoners in Vlaardingen 37 werklozen, tegenover een Nederlands gemiddeld van 24. Het werkloosheidspercentage in Vlaardingen bedraagt 4,4% en de netto arbeidsparticipatie van de totale bevolking is 65,5%, tegenover landelijke percentages van respectievelijk 3,8% en 67,8%. Bron: CBS (2019). Arbeidsdeelname; regionale indeling 2018.

op wat inwoners wél kunnen. Ze voeren regie over hun eigen leven, waarbij samenredzaamheid voorop staat. Waar mogelijk op eigen kracht, met hulp van hun sociale netwerk. Verenigingen, maatschappelijke organisaties en andere spelers in het sociale domein werken nauw samen, waardoor problemen snel worden gesignaleerd en aangepakt.

Er is extra ondersteuning voor huishoudens die met armoede of gezondheidsproblemen kampen. Voor kinderen die niet mee kunnen komen op school wordt een oplossing gezocht door samenwerkingen tussen verschillende onderwijs en maatschappelijke partners binnen de gemeente. De gemeente en ondernemers begeleiden samen werkloze jongeren richting de arbeidsmarkt. Dankzij intensieve regionale samenwerking is de verbinding met werkgevers in de regio goed.

Door handhaving en preventie is Vlaardingen in 2040 behalve een sociale gemeente ook een veilige gemeente. Inwoners voelen zich veilig en het cijfer van de stad op de criminaliteitsindex is de laatste jaren gedaald. Nieuwe vormen van criminaliteit worden gemonitord in samenwerking met andere gemeenten in de regio, om zo tot een sterke veiligheidsstrategie te komen. Burgerschapslessen hebben meer ruimte gekregen in het schoolcurriculum. Tijdens

deze lessen staan onderwerpen als democratie, cultuur en de rechtstaat centraal. De gemeente speelt hier een actieve rol in, door bijvoorbeeld het gemeentehuis open te stellen voor scholen. Zo leert men van jongs af aan over het belang van sociale betrokkenheid en respect voor elkaar en de omgeving. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid van de gemeente.

Ook de gemeentelijke organisatie, bestuurders en raadsleden zijn sociaal betrokken en geven zelf het goede voorbeeld. De gemeente communiceert helder en transparant met haar inwoners en communicatie is nadrukkelijk tweerichtingsverkeer. Dit levert nieuwe perspectieven, draagvlak en betrokkenheid op. Belanghebbenden (inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties) worden nauw en vroegtijdig bij de koers van de gemeente betrokken: om mee te denken en mee te doen. Inwoners en belanghebbenden geven zo zelf waar mogelijk vorm aan hun leefomgeving en staan zelf aan het roer. Er wordt extra aandacht besteed aan het bereiken van kwetsbare groepen die zelf weinig initiatief kunnen nemen. Er is de afgelopen twintig jaar hard gewerkt aan het vertrouwen tussen gemeente en inwoners. Dit betaalt zich nu uit: de manier waarop de gemeente met haar inwoners omgaat is in 2040 een voorbeeld in de regio.

Ambitie 2

Vlaardingen een woonstad voor iedereen

Vlaardingen is in 2040 dé inclusieve woonstad in de metropoolregio. Er zijn woningen voor iedereen: bij de bouw van extra woningen en het opknappen en transformeren van bestaande woningen is ingezet op een gedifferentieerd en evenwichtig woningaanbod. Daarnaast is groen belangrijk in de gemeente. Ook bij de bouw van nieuwe woningen wordt hier rekening mee gehouden, bijvoorbeeld door de aanleg van groene daken en groene gevels.

De kracht en uitdagingen anno 2020

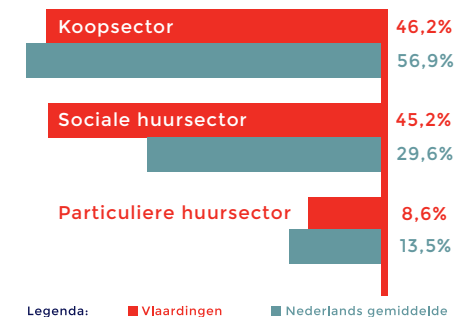
Waar kun je beter wonen dan in Vlaardingen? Qua ligging heeft Vlaardingen het getroffen. De stad ligt in het zuiden aan de Nieuwe Maas en in het noordwesten aan het natuurgebied Midden-Delfland. Rotterdam ligt op minder dan 10 kilometer afstand en het strand op 20 kilometer. Vlaardingen zit boordevol voorzieningen. De sportvelden, scholen, wijkwinkelcentra en de binnenstad: alles is goed bereikbaar op de fiets. Er zijn veel verenigingen en culturele instellingen waar vrijwilligers zich iedere dag opnieuw inzetten. De Broekpolder vormt een belangrijk centrum voor recreatie en wordt zeer gewaardeerd door de inwoners. Men kan er terecht om te wandelen, fietsen, binnen- en

buitensport. De Nieuwe Maas, de Vlaardingse Vaart, de dijken en de veengebieden: Vlaardingen omringt zich met een prachtige buitenruimte. De combinatie van de stad als verbinder en de groene, waterrijke omgeving met haar rust en ruimte maken Vlaardingen een geweldige plaats om te wonen.

In Vlaardingen zijn relatief veel sociale huurwoningen en weinig koopwoningen⁷. Het eenzijdige woningaanbod maakt Vlaardingen minder aantrekkelijk voor mensen met midden en hoge inkomens⁸. Woningdifferentiatie zou een andere doelgroep dan de huidige inwoners kunnen aantrekken, bijvoorbeeld mensen die in Rotterdam werken maar buiten de stad willen

De 35.159 woningen in Vlaardingen zijn verdeeld over de sectoren:

⁷ Het percentage sociale huurwoningen 45,6%, terwijl het landelijk gemiddelde op 29,6% ligt. Het percentage koopwoningen is in Vlaardingen 45,6%, landelijk is dit 56,5%. <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Bouwen-en-wonen>

⁸ De vraag naar dure koopwoning (> € 310.000) is groter dan het vrijkomend aanbod (+525). Abfresearch WoON Vlaardingen 2018.

wonen. Deze doelgroep is belangrijk voor het voortbestaan en aantrekken van bepaalde voorzieningen. Daarnaast vinden Vlaardingers zelf dat er te weinig woningen zijn voor starters en senioren. Met het oog op vergrijzing en vergroening neemt deze urgentie alleen maar toe.

Vlaardingen in 2040

Te midden van groen en water en met de bedrijvigheid van Rotterdam op een steenworp afstand vormt Vlaardingen in 2040 een ideale woongemeente. Daar kiest de gemeente bewust voor: grootschalige bedrijvigheid en de bijbehorende werkgelegenheid vindt men vooral in de regio. In Vlaardingen kun je heerlijk rustig wonen. De Vlaardingse woonwijken zijn gemengd, met verschillende woningtypes en woonmilieus.

Er zijn huur- en koopwoningen, sociale huurwoningen en seniorenwoningen. Grote gezinnen, studenten, starters of gepensioneerden: in Vlaardingen kan iedereen terecht. Dankzij woonzorg-accommodaties kunnen (oudere) mensen die zorg nodig hebben dichtbij hun familie in Vlaardingen blijven wonen. Er is een toename van het midden- en hogere segment huur- en koopwoningen. Het

aantrekken van koopkrachtige inwoners is belangrijk om de voorzieningen in de hele stad op peil te houden. Dit betekent niet dat er een toenemend tekort aan sociale huurwoningen is. Deze zijn in 2040 opgeknapt en verduurzaamd. De gemeente heeft een diversiteit in woningen bereikt door woningen bij te bouwen en door gebouwen te transformeren. Om aan de regionale woonafspraken te voldoen en de bevolkingsgroei in de regio te faciliteren, is er de afgelopen twintig jaar creatief omgegaan met de ruimte die Vlaardingen heeft. Rondom ov-knooppunten is verdicht, zodat op deze centrale punten meer mensen wonen. Zowel ouderen als studenten en forenzen zijn erg geholpen met deze woningen die centraal liggen en goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Ook zijn er leegstaande panden in de binnenstad omgebouwd tot woningen. En de woonwijken in Vlaardingen zijn gemixt: koop- en huurhuizen wisselen elkaar af, evenals woninggrootte en type. Zo is er een breed woningaanbod in iedere wijk.

In de wijken zijn genoeg speelvoorzieningen voor kinderen en sta je zo in de natuur: de Broekpolder is nog steeds een belangrijke trekpleister voor Vlaardingers en recreanten uit

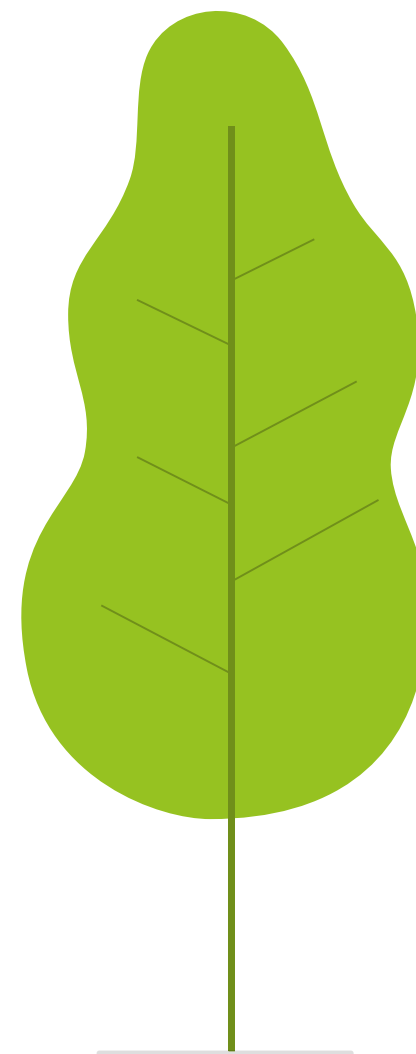
de omgeving. Op het gebied van wonen zijn de afgelopen twintig jaar veel stappen gezet, maar de Broekpolder blijft zoals het was: groot, groen en zonder woningen.

Ook in de woonwijken is in 2040 veel aandacht voor groen, dat is belangrijk voor het verbeteren van de luchtkwaliteit en het houden van droge voeten in de natte delta. Ondanks dat er woningen bijgebouwd zijn, blijft de gemeente groen. Zo zijn veel daken en gevels voorzien van groen. De mooie en veilige buitenruimte nodigt uit tot ontmoeten en bewegen in de buitenlucht. Een aantal jaar geleden zijn er groene lopers aangelegd. Deze groene lopers zijn verbindingen in de vorm van langgerekte groenstroken of bomenlanen tussen diverse gebieden. Zo verbinden ze het Liesveld met de Krabbepolder en de Broekpolder. Je kunt hier fietsen, wandelen of sporten.

Naast het extra groen gaat Vlaardingen mee met de landelijke ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie en circulaire economie.

Bijvoorbeeld als het gaat om de woningvoorraad en gemeentelijk vastgoed. De gemeente werkt daarnaast samen met ondernemers om te anticiperen op de transitie naar duurzame mobiliteit ter vervanging van vervuilende voertuigen. Dankzij de nieuwe manieren waarop we met groen, energie en duurzaamheid omgaan is de luchtkwaliteit verbeterd. Duurzaamheidsinitiatieven van inwoners en bedrijven worden gestimuleerd, door informatie, hulp en samenwerking.

Vlaardingen is goed bereikbaar, over het spoor, met de bus en via de snelweg. De afgelopen twintig jaar is met name geïnvesteerd in fietswielwegen naar omliggende gemeenten: goede en veilige fietspaden en mooie recreatieve fietsroutes. Bij het opstellen van parkeerbeleid houdt de gemeente naast haar eigen belangen, ook rekening met de belangen van inwoners en ondernemers. Samen gaan zij hierover in gesprek, waarbij toekomstige (technologische) ontwikkelingen van mobiliteit een belangrijk gespreksonderwerp vormen.

Ambitie 3

Vlaardingen als innovatieve opleider

Vlaardingen onderscheidt zich in 2040 met écht innovatief onderwijs. Neem nu de Food Innovation Academy (FIA) en de Care Innovation Academy (CIA): het onderwijs werkt nauw samen met onderzoeksinstituten, het bedrijfsleven en regionale overheden om op te leiden, onderzoek te doen en te innoveren.

De kracht en uitdagingen anno 2020

Het primair en voortgezet onderwijs in de gemeente worden gewaardeerd door Vlaardingers. Er is een ruim aanbod aan scholen en scholen zijn dichtbij.

Er is in Vlaardingen veel ontwikkeling op het gebied van onderwijs. Zo beschikt de stad sinds kort over de FIA, de Food Innovation Academy. In de FIA werken overheid, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven samen om hét 'praktijk- en inspiratiehuis' op het gebied van food te worden. Dit past goed in de landelijk onderwijstrend van innovatie: scholen worden steeds meer gezien als drijvende kracht achter innovatie⁹. Hiervoor is een intensieve samenwerking met het bedrijfsleven en organisaties een vereiste: precies wat Vlaardingen met de FIA al doet. Door leerlingen

innovatief op te leiden profiteert Vlaardingen van hun nieuwe kennis en kunde.

In 2019 hebben bijna achtduizend bedrijven Vlaardingen als thuisbasis. Meer dan de helft van deze bedrijven is actief binnen de zakelijke dienstverlening of de collectieve dienstverlening¹⁰. Een kwart van de Vlaardingse bevolking werkt momenteel binnen de gemeente. Op duizend Vlaardingers zijn er 406 banen beschikbaar binnen de gemeente, ten opzichte van 663 landelijk. De rest van de werkenden heeft een baan buiten de gemeente: de gemiddelde Vlaardingse forens reist 17,2 kilometer van en naar het werk.

De totale beroepsbevolking zal de komende jaren krimpen. Net als in de rest van Nederland

VLAARDINGEN ► 2020

► SCHOOL IS DICHTBIJ

Het is gemiddeld **0,5 km** fietsen naar de basisschool en **1,1 km** naar de middelbare school.

2 MBO'S
7 MIDDELBARE SCHOLEN
26 BASISCHOLEN

► IN VLAARDINGEN IS:

18,9% hoogopgeleid
Nederlands gemiddelde: 25,7%

37,7% laagopgeleid
Nederlands gemiddelde: 14,6%

⁹ <https://www.vernieuwendewerwijs.nl/de-onderwijstrends-voor-2019-2020/>

¹⁰ www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/werk-en-inkomen/

kampt Vlaardingen met vergrijzing¹¹. Het aantal ouderen neemt toe en dat brengt uitdagingen met zich mee, zoals een groeiende zorgvraag. Tegelijkertijd wordt verwacht dat er door ontgroening minder kinderen worden geboren en er dus op termijn minder starters op de arbeidsmarkt bij zullen komen¹².

Vlaardingen in 2040

De jonge generatie Vlaardingse heeft het goed in 2040. Voor iedere leerling is passend onderwijs. Dankzij deze benadering zijn er veel minder vroegtijdige schoolverlaters dan twintig jaar geleden. Daarnaast kiezen meer studenten nu voor een vervolgopleiding in Vlaardingen zelf. Bijkomend voordeel is dat deze groep in de gemeente blijft wonen en daarmee zorgt voor levendigheid en vernieuwing.

De gemeente is de afgelopen 20 jaar uitgegroeid tot een belangrijke mbo-stad met een aantal gespecialiseerde mbo-opleidingen. Opleidingen die aansluiten bij de Vlaardingse behoeften en expertise, zoals zorg, techniek en bijvoorbeeld conservering of reconstructie. Met het tekort aan technisch en praktisch opgeleide mensen

speelt Vlaardingen hiermee goed in op de behoeften van de regio. Innovatie staat centraal in de opleidingen, met een sterke samenwerking tussen het bedrijfsleven, onderzoek en onderwijs. Middelbare scholen in Vlaardingen werken via stages en lesprogramma's nauw samen met het regionale bedrijfsleven.

Samenwerken loont. Zo bestaat in 2040 de FIA al twintig jaar en trekt ook de CIA veel leerlingen. De FIA zet in op de verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt binnen de voedingssector. De CIA werd opgericht om het stijgende personeelstekort in de zorg een hoofd te bieden. Inmiddels is de innovatieve zorgopleiding, waarbij onderwijs nauw samenwerkt met lokale en regionale zorginstellingen in de volledige zorgketen, erg populair. Dat is voordelig voor Vlaardingen: dankzij vergrijzing is er een stijgende zorgvraag en de vele zorgstudenten voorzien hierin. Ook scholen en bedrijven in de regio zien de innovatiekracht van Vlaardingen. Vlaardingse opleidingen helpen onderwijsinstellingen in de regio om hun onderwijs net zo innovatief in te vullen.

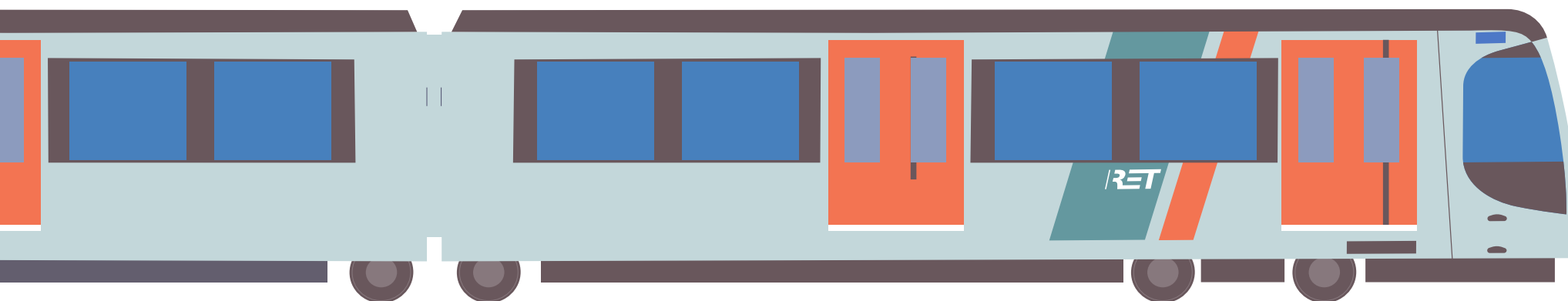

¹¹ De prognose is dat het percentage 65-plussers in Vlaardingen toeneemt van 21,2% in 2018 tot 24,1% in 2040. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/37/sterke-groei-in-steden-en-randgemeenten-verwacht>

¹² <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37296ned/table?dl=12E27>

Op de jongerencampus kunnen studenten in 2040 terecht voor hun opleiding en voor een combinatie van sport, cultuur en onderwijs. De campus is een plek voor iedere jongere in stad, ongeacht opleiding. Mbo-studenten, hbo-studenten die een dag thuis studeren of middelbare scholieren: iedereen is welkom. Er zijn ruimtes om te studeren en bijles te krijgen. En ook aan tieners is gedacht, met activiteiten en een fysieke plek waar zij kunnen afspreken. Er is een sterke samenwerking tussen het lokale bedrijfsleven en de campus. Jongeren denken graag mee met bedrijven, of vinden hun nieuwe stageplek dankzij activiteiten op de campus. De campus is goed bereikbaar met het OV en de fiets.

Vlaardingen ligt op het knooppunt van de bedrijvige Rotterdamse haven, het agrarische Westland en de Technische Universiteit Delft. In plaats van te kopiëren wat er in de regio gebeurt, wordt gekeken waar Vlaardingen toegevoegde waarde kan bieden. Vlaardingen kiest er bewust voor om zware industrie aan andere gemeenten over te laten. Bijvoorbeeld als het gaat om vervuilende bedrijven die hiermee het leefklimaat van inwoners negatief beïnvloeden. De focus van Vlaardingen ligt op innovatief lokaal ondernemerschap. De veelzijdige ondernemers met kleine en middelgrote bedrijven bieden werkgelegenheid aan Vlaardingers die liever niet buiten de gemeente werken.

Ambitie 4

De Vlaardingse binnenstad leeft

De binnenstad van Vlaardingen is in 2040 hét hart van de gemeente. Het is een populaire plek bij Vlaardingers en bezoekers uit de regio. De gezellige binnenstad is multifunctioneel, er zijn veel evenementen en kleinschalige recreatie.

De kracht en uitdagingen anno 2020

Het historisch verleden van de stad is een kracht: zo zijn er talloze mooie verhalen te vertellen over Vlaardingen als stad van Verzet. Het historisch centrum en de gebouwen geven de stad niet alleen een mooi uiterlijk: ze vormen ook het decor van het historisch profiel. Het oude stadhuis, het Raadhuis Vlaardinger-Ambacht, de Visbank, de Grote kerk en de Aelosmolen: voorbeelden van de kenmerkende historische bouwwerken in Vlaardingen. Op deze, en talloze andere plekken, is de oude en rijke geschiedenis van Vlaardingen nog goed zichtbaar. Van de Slag bij Vlaardingen tot de archeologische opgravingen: de geschiedenis speelt voor Vlaardingen een belangrijke rol in het heden. Vooral de archeologie is goed in de markt gezet. De stad kent meerdere opgravingen en weet hiermee jong en oud te bereiken via de media. Daarnaast is er in Vlaardingen zelf veel

belangstelling voor de historische publicaties over de stad en toen in 2018 de Slag bij Vlaardingen werd nagespeeld was de belangstelling massaal.

Ook het jaarlijks terugkerende Haring- en Bierfeest, waar naast eten en drinken vooral cultuur en historie centraal staan, wordt erg gewaardeerd door Vlaardingers en inwoners van omliggende dorpen.

Leegstand in de binnenstad is een uitdaging waar meerdere gemeenten mee worstelen. Het percentage leegstaande panden in binnensteden steeg landelijk in de eerste helft van 2019 aanzienlijk, waarbij middelgrote binnensteden het hardst getroffen werden¹³. Vanuit inwoners van Vlaardingen klinkt een duidelijke wens: het opknappen van de binnenstad moet een prioriteit worden.

Vlaardingen in 2040

Een aantal jaar geleden was er veel leegstand in de Vlaardingse binnenstad. In 2040 hebben leegstaande panden een nieuwe invulling gekregen of worden ze anders gebruikt. Voormalige winkelpanden hebben plaats gemaakt voor woningen in het middenhuur-segment voor jongeren en comfortabele seniorenflats met een lift voor ouderen. Er zijn flexkantoren waar zelfstandigen een bureau kunnen huren. Het winkelgebied is in 2040 compact, maar levendig, met een mix van ketens en winkels van lokale ondernemers. Naast winkelen kun je ook werken, wonen en ontmoeten in de binnenstad. Vlaardingen focust zich op de ontwikkeling en verbetering van de bestaande binnenstad. Een belangrijke focus hierbij is het dagtoerisme. In 2040 is Vlaardingen een populaire bestemming voor fietsrecreanten of liefhebbers van historie en cultureel erfgoed. Dankzij deze recreanten die een dagje Vlaardingen bezoeken is er nieuwe werkgelegenheid binnen de gemeente.

In de woonwijken bevinden zich winkelcentra waar men ook in 2040 terecht kan. Voor een avondje uit, zonnig terras of een diversiteit aan restaurants zoeken inwoners de gezellige binnenstad op. Er is in 2040 meer aandacht voor de sociale rol van de binnenstad: in de binnenstad kun je beleven en ontmoeten. De binnenstad is hier beter op ingericht. Bankjes en recreatiegroen nodigen uit om te spelen, een rondje te wandelen en een praatje te maken.

Het Liesveld is een plek waar ondernemers, verenigingen en vrijwilligers evenementen, markten en activiteiten organiseren. Daarnaast zijn er in het centrum, net buiten het winkelgebied, overdekte ontmoetingsplekken voor jong en oud zoals een buurthuis.

Er is geïnvesteerd in de entree vanaf de metrostations naar de binnenstad. Een duidelijke, maar vooral aantrekkelijke route leidt dagjesmensen naar het centrum. Daar is voldoende horeca, met grote terrassen in de zon.

Het historische karakter van de stad is de afgelopen twintig jaar goed op de kaart gezet binnen de regio. De historische panden zijn goed onderhouden en de informatievoorziening voor toeristen is verbeterd. Het verhaal van de Vlaardingse geschiedenis is overal in de binnenstad zichtbaar: van kerk tot haven. Vlaardingse scholen besteden aandacht aan de lokale geschiedenis en het is te zien aan de groeiende evenementenkalender van Vlaardingen. Zo eert Vlaardingen de historie met grote evenementen als De Slag bij Vlaardingen en het Haring- en Bierfeest.

Vlaardingen viert niet alleen het verleden, maar kijkt ook naar de toekomst. Jonge mensen krijgen in het Vlaardingen van 2040 veel ruimte om te ondernemen en innovatieve concepten op te zetten.

Onze uitgangspunten

Visie hebben betekent keuzes durven maken. In het vorige hoofdstuk stond de koers van Vlaardingen centraal. Dit hoofdstuk beschrijft de uitgangspunten vanuit waar de gemeente Vlaardingen werkt. Uitgangspunten voor het realiseren van de ambities uit deze visie, maar ook uitgangspunten voor het werken aan het bestaande beleid en toekomstige opgaven en besluiten die niet in deze toekomstvisie aan bod komen. Zo vormt de toekomstvisie een belangrijke opmaat voor de Omgevingsvisie. De uitgangspunten spelen ook een rol als het gaat om de keuzes voor de inrichting van de fysieke leefomgeving.

20 / 27

1 Sluit aan bij de Vlaardingse schaal en identiteit

“We zijn geen Rotterdam, juist de kleinschaligheid is onze kracht”

Keuzes moeten aansluiten bij wat Vlaardingen is en was. Vlaardingers staan open voor innovatie en verbetering, maar wel onder voorwaarde dat het bij de identiteit, kwaliteiten en schaal van de gemeente past. Vlaardingen is een dorpse stad. In het centrum ziet men graag veel voorzieningen en levendigheid, maar in de woonwijken willen de Vlaardingers vooral de rust bewaren. Een actief verenigingsleven en veel vrijwilligers zorgen voor het dorpse karakter van de stad. Dat is iets waar Vlaardingers trots op zijn en wat zij willen behouden. Kortom: vernieuwing is zeer welkom, zolang het past bij het karakter en grootte van de gemeente.

2 Houd de Vlaardingers in je vizier

“Een deel van onze inwoners is echt aan het overleven, we moeten hen niet vergeten”

We laten ruimte voor eigen initiatief en verantwoordelijkheid bij inwoners. Houd wel rekening met alle inwoners, zeggen Vlaardingers. De relatief grote groep inwoners met een lagere sociaaleconomische status mag niet vergeten worden. Bij het nemen van beslissingen houden we daarom ook rekening met de kwetsbare groepen in de Vlaardingse samenleving. De gemeente Vlaardingen is er immers voor iedereen. We laten los waar mogelijk en begeleiden waar nodig.

3 Doe het samen

“Regionale afspraken over wonen en onderwijs zijn belangrijk”

Samen doen, dan bereik je pas veel. En dat zien Vlaardingers graag. Als gemeente faciliteren we initiatieven van inwoners. En werken we samen met het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, maatschappelijke instellingen en verenigingen. In nieuwe allianties en in bestaande samenwerkingsverbanden. Digitalisering, vergrijzing, duurzaamheid: ontwikkelingen die uitdagingen met zich meebrengen. Maar ook ontwikkelingen die gemeentegrenzen overstijgen. Daarom zoeken we ook buiten de stadsgrenzen verbinding. Per opgave verkennen we waar de beste strategische allianties liggen, waarbij alle partners geven en nemen vanuit gezamenlijk belang en vanuit ieders kracht. En we vergeten vooral de basis niet: intern moet de samenwerkingscultuur ook op orde zijn. De gemeente draagt meer eenheid en trots uit en communiceert over Vlaardingse successen.

4 Zorg voor brede maatschappelijke betrokkenheid

“Mijn toekomstdroom is dat de gemeente en bewoners dichterbij elkaar komen te staan door te luisteren naar elkaar vanuit gelijkwaardigheid en respect.”

Brede betrokkenheid is nodig om ambities te laten slagen. Vlaardingers denken en doen graag mee. En dat levert nieuwe kennis en inzichten op. Met onze ambities en keuzes sluiten we zoveel mogelijk aan op wensen en dromen van inwoners. Inwoners hechten aan een bestuur dat dichtbij staat en toegankelijk is. We verkleinen de afstand tussen inwoners en de gemeente (organisatie, bestuur en raad) door de dialoog te voeren, goed te luisteren en vooral ook transparant te zijn. Wat niet betekent dat iedereen altijd zijn zin kan krijgen. Wel betekent het dat Vlaardingers vanuit gelijkwaardigheid behandeld worden. Dat betrokkenen weten welke mate van inbreng mogelijk is en wat er met de inbreng gedaan wordt. De gemeente maakt eenduidige keuzes en is eerlijk en consequent als het gaat om de mogelijkheden en belemmeringen.

De weg naar de Toekomstvisie Vlaardingen 2020-2040

In het raadsprogramma 2018-2022 heeft de gemeenteraad van Vlaardingen aangegeven dat de toekomstvisie van Vlaardingen een belangrijk onderwerp voor de komende jaren is. Op 29 januari 2019 heeft het college van B en W de bestuurlijke opdracht Toekomstvisie Vlaardingen 2020-2040 vastgesteld.

In een toekomstvisie voor Vlaardingen kunnen Vlaardingers niet ontbreken. Deze visie is niet geschreven door de gemeente alleen, maar juist in combinatie met inwoners en stakeholders. Het traject is in vier fasen opgedeeld. Hieronder volgt een omschrijving van het visietraject.

Fase 1 **Voorbereiding en verkenning** maart en april 2019

In het voorjaar 2019 is de gemeente gestart met de voorbereiding. De historie van de gemeente en de huidige situatie (kernegegevens, kernwaarden, huidig beleid en de belangrijkste trends en ontwikkelingen) zijn in kaart gebracht. Een visie is namelijk geen toekomstbeeld dat uit het niets komt, maar heeft duidelijke wortels in het heden en verleden.

Fase 2 **Opstellen toekomstscenario's** mei t/m augustus 2019

In deze fase werd het traject voor het grote publiek afgetrapt. Wethouders Bart de Leede en Jacky Silos-Knaap gaven op 23 mei 2019 bij de Groene Draad samen met jonge Vlaardingers het startschot voor de Toekomstvisie. Ze gingen in gesprek met de wethouders over hun wensen voor de toekomst. Aan het eind van de bijeenkomst kregen de leerlingen puzzelstukken waarmee zij het beeldmerk voor de Toekomstvisie 2020-2040 maakten. In deze fase werd twee keer een SWOT-analyse (Sterktes, Zwaktes, Kansen en Bedreigingen) gedaan, één keer met de ambtelijke organisatie en één keer met externe stakeholders. Daarnaast is een gesprek gevoerd over de geschiedenis,

VLAARDINGEN ► 2020

► **FASE 1**
Voorbereiding en verkenning

► **FASE 2**
Opstellen toekomstscenario's

- Aftrap met 3 basisscholen
- Workshops met stakeholders en ambtenaren
- 6 interviews met regionale bestuurders
- 3 dagen on tour door de stad
- 2 toekomstateliers
- Online vragenlijst

► **FASE 3**
Toekomstscenario's voorleggen

- Gesprekken met stakeholders, ambtenaren en de raad
- 3 dagen on tour door de stad
- 2 koersateliers
- Bezoek aan 2 scholen
- Jongerendebat
- Online koerswijzer

► **FASE 4**
visie opstellen

cultuur en erfgoed van Vlaardingen met diverse experts. In aanvulling werden zes interviews gehouden met regionale bestuurders (buurgemeenten, provincie, waterschap en MRDH).

Team Toekomstvisie bezocht verschillende locaties in Vlaardingen. Op 1 juni waren zij aanwezig tijdens de drukbezochte Haring en Bierwandeltocht. Op 6 en 12 juni lieten Vlaardingers hun stem horen op tien locaties verspreid door de stad. Zo werden het stadshart, verschillende winkelcentra (o.a. Westwijk, de Loper in Holy en van Hogendorpkwartier), de Broekpolder en het Oranjepark bezocht om voorbijgangers te vragen naar hun toekomstbeelden: waar zijn inwoners trots op en wat zijn verbeterpunten?

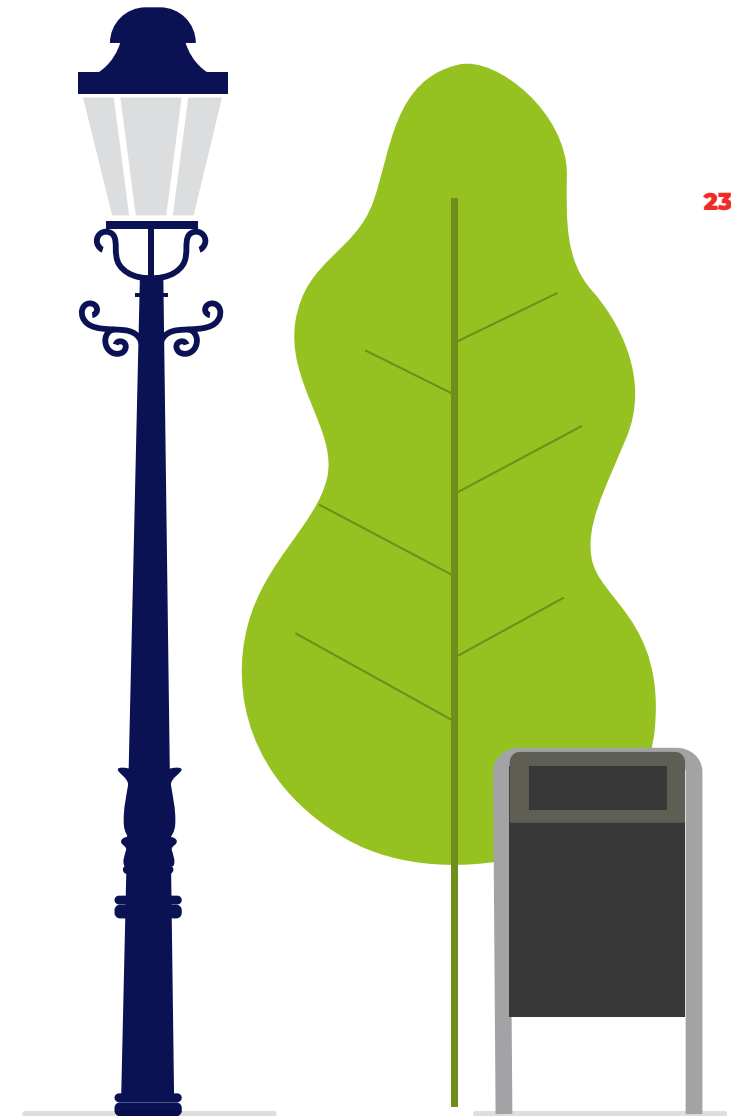
Er werden twee Toekomstateliers gehouden op 20 en 25 juni in de Stadsgehoorzaal. De ateliers begonnen met de individuele toekomstwensen van de aanwezigen voor hun stad. Vervolgens werden vragen als 'Wat is nu typisch Vlaardingen?' en 'Wat moet behouden blijven richting het jaar 2040?' beantwoord. In de slotronde gingen de deelnemers aan de slag binnen een thema naar keuze. Zo formuleerde de ene tafel een toekomstbeeld voor 2040 over openbare ruimte en verkeer, een andere over economie en onderwijs. Ook het Vlaardings Internet Panel werd

bevroegd, waarbij ruim duizend mensen op een enquête reageerden.

Fase 3 **Scenario's voorleggen** september en oktober 2019

Op basis van alle input die in fase 2 was opgehaald, zijn in juli en augustus vier toekomstscenario's opgesteld. Scenario's zijn geen voorspellingen, maar beelden van hoe de toekomst van Vlaardingen er mogelijkwijs uit zou kunnen zien. De scenario's laten zien hoe keuzes die je nu maakt uitpakken in de toekomst en helpen om je in die toekomst te verplaatsen. De scenario's dienden als dialooginstrument: ze hielpen inwoners en andere betrokkenen om zich in de toekomst van Vlaardingen te verplaatsen en een goede discussie te voeren over de gewenste koers voor de gemeente. Evenzo belangrijk als de vraag 'welk scenario heeft uw voorkeur?' was de vraag 'welke elementen uit dat scenario vindt u aantrekkelijk?'.

In september en oktober zijn deze vier toekomstscenario's op verschillende manieren aan de stad voorgelegd. Onder andere met behulp van tekst, animatiefilmpjes en een praatplaat. Honderden Vlaardingers gaven hun mening over de scenario's. Zo gingen ambtenaren samen met het projectteam 'on tour' op 14, 18 en 26 september 2019.

Op verschillende plekken in de stad werd inwoners gevraagd een reactie te geven op de verschillende scenario's. Het team stond op Flardinga Viert, en een aantal keer op de weekmarkt. Alle wijken van Vlaardingen zijn bezocht, waaronder de Broekpolder, zorglocaties, verschillende wijkcentra en scholen. Op de St. Jozef-mavo sprak het team met mentoren en de leerlingenraad, op het Albeda College werden jongeren tijdens de pauze ondervraagd. Op 9 oktober is een jongerendebat georganiseerd op het gemeentehuis. Met hulp van wethouders en jongerenwerkers gingen negentien leerlingen van diverse scholen in Vlaardingen met elkaar in gesprek over de toekomst. Ze formuleerden hun wensen voor de toekomst en presenteerden daarna hun visie aan het projectteam en de wethouders. Er hebben scenariosessies plaatsgevonden met een groep stakeholders, de raad en ambtenaren. Als afsluiting van het traject werden twee Koersateliers georganiseerd, op 1 en 9 oktober. Tijdens deze avonden gingen inwoners met elkaar in gesprek over de goede en minder goede kanten van diverse scenario's in de Stadsgehoorzaal te Vlaardingen. Voor inwoners die niet in staat waren een activiteit bij te wonen, maar wel hun visie op de toekomst wilden delen was er een online vragenlijst: de Koerswijzer. Deze Koerswijzer stond open van 11 september tot 20 oktober.

Fase 4 Visie opstellen

november en december 2019

Op basis van alle reacties op de vier scenario's werd één toekomstscenario voor Vlaardingen geformuleerd. Scenario A 'Vlaardingen stad van gemeenschap en gezelligheid' zagen de meeste inwoners als meest wenselijke scenario. Om die reden is het als basis voor het toekomstscenario gebruikt en aangevuld met de meest aantrekkelijke elementen van de overige scenario's (met name de aandacht voor groen uit scenario B 'Stad van groen en geschiedenis'

en de aandacht voor jongeren en onderwijs uit scenario D 'Vlaardingen stad van inspiratie en initiatief'). Op basis van dit toekomstscenario is in het najaar een visie geschreven die Vlaardingen helpt koers te bepalen voor de komende twintig jaar. Na vaststelling door de raad begin 2020 gaat de gemeente aan de slag met de toekomstvisie. Aan de hand van de visie kan de gemeente de komende jaren keuzes, plannen en beleid maken en zo toewerken naar het geschetste toekomstbeeld.

Tot slot

Samen koers bepalen, dat hebben we gedaan. De toekomstvisie is een kompas dat richting geeft bij het nemen van beslissingen. De richting die we op willen, staat hiermee op papier. Maar wat de beste weg er naartoe is, daar kunnen we nog verschillende keuzes in maken. Dit doen we niet alleen, hiervoor is samenwerking essentieel. Samenwerking met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners en samenwerking met andere gemeenten.

Dit document geeft het toekomstbeeld weer waar we de komende jaren aan willen werken. Snelle technologische en maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat de toekomst en daarmee deze visie niet in beton gegoten is. De visie zal periodiek herijkt en indien nodig bijgesteld worden. Vanaf 2021 zullen we jaarlijks gelijktijdig met de voorjaarsnota een evaluatie opstellen, waarin we terugkijken en vooruitkijken met betrekking tot de ambities en uitgangspunten vanuit de toekomstvisie. Deze evaluatie rapporteren we jaarlijks aan de gemeenteraad. We organiseren daarnaast jaarlijks een 'dag van de toekomst'. Belangrijke vragen op zo'n dag zijn: liggen we nog op koers? En moeten de benoemde ambities aangescherpt worden, gezien de nieuwste trends en ontwikkelingen? De wereld staat de komende twintig jaar niet stil en Vlaardingen ook niet.

Dit visiedocument is nadrukkelijk een begin, geen einde. Een visie functioneert immers alleen als ze in leven wordt gehouden. Door ons als gemeente, maar zeker ook door degenen voor en door wie deze visie is opgesteld.

Bronnen infographics

Vlaardingen algemene cijfers

- CBS (2018). Regionale kerncijfers Nederland.
- Marlet, G., Middeldorop, M., Ponds, R. & Van Woerkens, C. (2019). Atlas voor gemeente 2019. Groei & Krimp.
- MVS BRP (2019). MVS in Cijfers. Geraadpleegd via: <https://mvs.incijfers.nl/>

Ambitie 1

- CBS (2018). Arbeidsdeelname; regionale indeling 2018.
- VNG (2018). Waar staat je gemeente – Openbare Orde en Veiligheid. Geraadpleegd via: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Openbare-orde-en-veiligheid>

Ambitie 2

- CBS (2018). Regionale verschillen huizenprijzen.
- VNG (2019) Waar staat je gemeente – Bouwen en wonen: woningen totaal. Geraadpleegd via: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Bouwen-en-wonen>
- Volksgezondheid en Zorg (2015). Hoog- en laagopgeleide beroepsbevolking per gemeente. Geraadpleegd via: <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/sociaaleconomische-status/regionaal-internationaal/regionaal#node-laagopgeleide-bevolking-gemeente>

Ambitie 3

- Scholen op de Kaart (2019). Geraadpleegd via: <https://scholenopdekaart.nl/middelbare-scholen/zoeken?woonplaats=vlaardingen&presentatie=1&sortering=2>
- VNG (2016) Waar staat je gemeente – Onderwijs. Geraadpleegd via: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/onderwijs>

Ambitie 4

- CBS (2017). De Leegstandmonitor
- Randstad Koopstromen, onderzoek 2018 <https://kso2018.nl/resultaten/factsheets/>

30 januari 2020

Gemeente Vlaardingen

futureconsult

